Beszámoló az MTA Alumni Középiskolai Program előadásáról (2026. október 5., 5-6. óra)
Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona

A korább tanévekben elindított MTA Alumni Középiskolai Program előadás-sorozata az idei tanévben is folytatódott a Gimnáziumunkban. A Program célja, hogy a szakterületükön jeleskedő tudósok közelebb hozzák a tudományos kérdéseket a középiskolás korosztályhoz.

Az első előadásra **2026. október 5-én** került sor az 5-6. órában (11:45-13:15 között). Ezúttal a Refi egykori diákja, dr. Baloghné dr. Bereczky Zsuzsanna tanszékvezető (Debreceni Egyetem, Klinikai Központ, Egészségügyi Szolgáltató Egységek, Diagnosztikai Egységek, Laboratóriumi Medicina), az MTA doktora látogatott el hozzánk, aki ettől az évtől kezdve a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Karának oktatási dékánhelyettese. Az előadásában a véralvadási problémákat helyezte a középpontba, amelyeknek a megoldása sokszor egy nyomozási tevékenységet jelent a tünetek között. Tanárnővel szeptember elején vettem fel a kapcsolatot, amikor pontosítottuk a témát és a résztvevők korosztályát, célközönségét. Szeptember közepén sor került az időpont rögzítésére.

A résztvevők a **11. évfolyam biológia tagozatos és biológia fakultációs diákjai voltak**, ez kb. 35 diákot jelentett. Az előadásra a Gimnázium Kovács János Termében került sor. Az előadás témája nagyon érdekesnek ígérkezett: **Érdekességek és aktualitások az orvosi laboratóriumi diagnosztikában ; fókuszban a véralvadás és az immunológia**

Az előadó nagyon jó stílusban, teljesen érthetően adta elő a mondanivalóját, ami mindenkit lebilincselt.

Az előadás rövid vázlata:

1. A személyes életút ismertetése
2. Hemosztázis fogalma
3. A véralvadás egyensúlyáért felelős rendszerek
4. A hemofília Európa királyi családjaiban
5. Esetismertetés
6. Az új mutáció biokémiai vizsgálatának módszerei (immunoblot, immun mikroszkópos vizsgálat, molekulamodellezés és dinamikai szimuláció)
7. Az AT Budapest3 alapító hatásának igazolása, korának és eredetének vizsgálata
8. Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kara
9. Orvosi diagnosztikai analitikus alapszak

A tanóra végén volt lehetőség néhány kérdésre is. Megköszönhetjük dr. Bereczky Zsuzsannának a nagyon jó szakmai programot, és az érdekfeszítő előadást.

Uherkovich Zoltán

MTA Alumni kapcsolattartó

Érdekességek és aktualitások az orvosi laboratóriumi diagnosztikában; fókuszban a véralvadás és az immunológia

Dr. Bereczky Zsuzsanna
Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet,
Klinikai Laboratóriumi Kutató Tanszék
zsbereczky@med.unideb.hu

Érdekességek és aktualitások az orvosi laboratóriumi diagnosztikában, fókuszban a veralvadás és az immunológia

Beszámoló az MTA Alumni Középiskolai Program előadásáról (2026. október 16., 1. óra)

Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona

A korább tanévekben elindított MTA Alumni Középiskolai Program előadás-sorozata az idei tanévben is folytatódott a Gimnáziumunkban. A Program célja, hogy a szakterületükön jeleskedő tudósok közelebb hozzák a tudományos kérdéseket a középiskolás korosztályhoz.

A második előadásra **2025. október 16-án** került sor az 1. órában (11:45-12:30 között). Az előadó Prof. Dr. Kozma Gábor, a Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Földtudományi Intézet, Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszékének vezetője, korábbi oktatási dékánhelyettes volt. A tanár úrral szeptember elején vettem fel a kapcsolatot, amikor pontosítottuk a témát és a résztvevők korosztályát, célközönségét. Szeptember közepén sor került az időpont rögzítésére.

A résztvevők a **9. évfolyam testnevelés órai diákjai voltak**, ez kb. 80 diákot jelentett. Az előadásra a Gimnázium AudMax termében került sor. Az előadás témája nagyon érdekesnek ígérkezett: **A sport földrajza.**

Az előadó nagyon jó stílusban, teljesen érthetően adta elő a mondanivalóját, ami mindenkit lebilincselt.

Az előadás rövid vázlata:

1: Bevezetés: A földrajz és a társadalomföldrajz fogalma

2: A sport fogalma

3. A sport természeti földrajza:

a domborzat,

a magashegységek,

az időeltolódás,

a levegő sűrűségének kapcsolata a sporteredményekkel

4. A sport és az éghajlat kapcsolata:

sportágak csoportosítása,

a szél hatása,

a hőmérséklet és a szél szerepe

5. A sport és a társadalomföldrajz kapcsolata:

a GDP-vel való kapcsolat,

hatása a turizmusra,

az építészet és a sport kapcsolata,

a sport és a társadalom,

a sport és a politika.

A tanóra végén volt lehetőség néhány kérdésre is. Megköszönhetjük dr. Kozma Gábornak a nagyon jó szakmai programot, és az érdekfeszítő előadást.

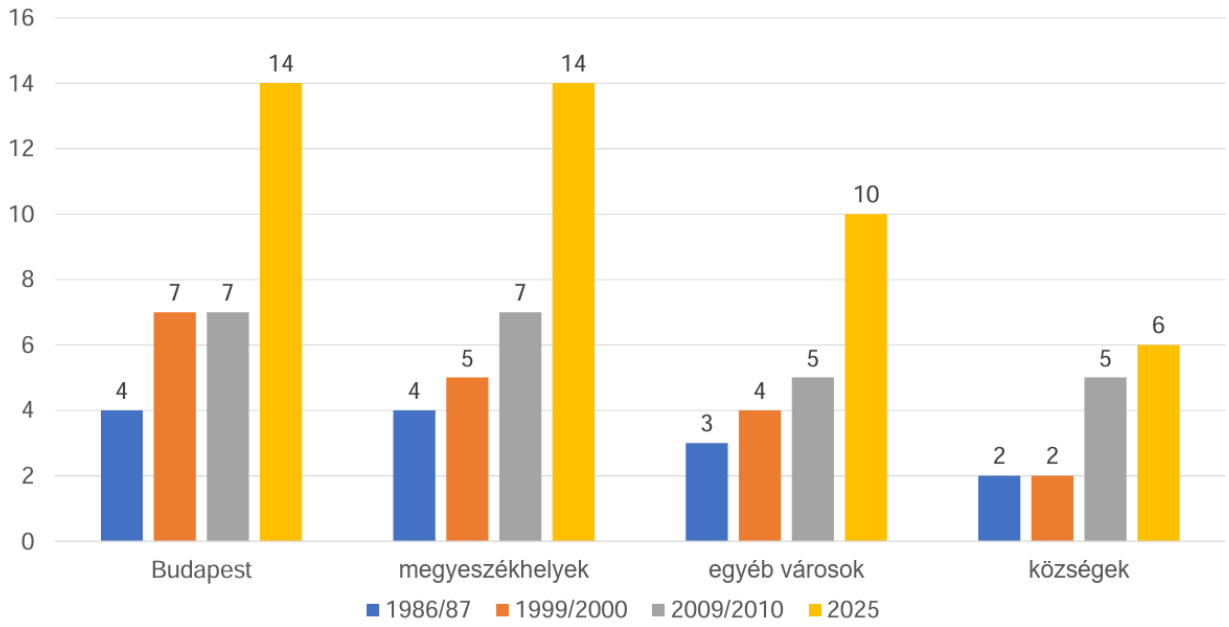
Uherkovich Zoltán

MTA Alumni kapcsolattartó

A sport földrajza

Kozma Gábor

Debreceni Egyetem

A 15-74 éves korosztály sport/testedzés célra fordított napi átlagos ideje a különböző településeken (perc/fő)

Roland

A sport földrajza

Beszámoló az MTA Alumni Középiskolai Program előadásáról (2026. november 11., 1. óra)
Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona

A korább tanévekben elindított MTA Alumni Középiskolai Program előadás-sorozata az idei tanévben is folytatódott a Gimnáziumunkban. A Program célja, hogy a szakterületükön jeleskedő tudósok közelebb hozzák a tudományos kérdéseket a középiskolás korosztályhoz.
A harmadik előadásra 2026. november 11-én került sor az 1. órában (8:00-8:45 között). Az előadó dr. Buró Botond volt, aki a Hun-Ren Atomki (korábbi nevén MTA Atommagkutató Intézet) tudományos munkatársa. Botond iskolánk 2005-ben végzett diákja, aki egy érettségin is előforduló témát hozott a Gimnázium diákjainak.
A résztvevők a 12.b biológia tagozatos diákjai, a 11. évfolyam fizika faktosai, a 12. évfolyam biológia faktosai, és a 10. b osztály néhány tagja voltak (összesen kb. 30 fő). Mivel ez a téma benne van a biológia és a fizika emelt érettségi anyagában, jól jött, hogy ilyen korán találkoznak ezzel a diákok.
Az előadásra a Gimnázium Kovács János Termében került sor. Az előadás címe: **Szén izotópjainak szerepe a természettudományos kutatásokban.** Az előadó elsősorban a módszer gyakorlati felhasználásáról beszélt. Az előadó nagyon jó stílusban, teljesen érthetően adta elő a mondanivalóját, amit mindenki megérthetett.

Az előadás rövid vázlata:

1. Bevezetés: a kutatói életpálya kezdetei: gimnáziumtól a kutatásig
2. Mire jó a radiokarbon izotóp a környezettudományokban?
3. Izotóp definíciója: A szén izotópjai
4. Mit mérünk? Mindent, amiben van szén!
5. A radiokarbon kor meghatározása, a kalibráció. Érdekesség: a bombacsúcs szerepe.
6. Földtudományi kérdések
7. Felszínfejlődési, paleokörnyezeti rekonstrukció
8. Földigiliszta bioszferoidok
9. Paleokörnyezeti rekonstrukció
10. Régészeti kormeghatározás
11. Levegőminőség ellenőrzés
12. Nukleáris létesítmények környezeti ellenőrzése
13. Radiokarbon nyomjelzés, üzemanyagok biokomponens tartalma, élelmiszerek biokomponens aránya

A tanóra végén most az idő rövidsége miatt nem volt lehetőség kérdésekre. Megköszönhetjük dr. Buró Botondnak a minden igényt kielégítő előadást.

Uherkovich Zoltán

MTA Alumni kapcsolattartó

Szén izotópjainak szerepe a természettudományos kutatásokban

Buró Botond
bbotond86@gmail.com

tudományos munkatárs
HUN-REN, Atomki
2026. 11.11.

